

KAIP JŪS GALITE PADĖTI SAVO VAIKUI GERIAU MOKYTIS MOKYKLOJE?

Yra vaikų, kurie, atrodo, gimė, kad mokytųsi. Jie akimirksniu perpranta tai, kas nauja, ir labai tiksliai atkuria viską, ką mato ir girdi. Tačiau tokių vaikų yra mažuma. Vaikams reikia padėti mokytis. Pateikiame patarimų, kaip tai galima padaryti.

- **Nuoširdžiai domėkitės vaiko mokymusi.** Visą, ką dauguma vaikų girdi iš savo tėvų apie mokymąsi ar mokymosi pasiekimus, neretai galima išsakyti dažniausiai pasitaikančiomis frazėmis: „Kaip sekėsi mokykloje?“ ir „Eik ruošti namų darbų“. Kur kas išmintingiau pasielgtų tėvai, jei paklaustų: „Gal tau paašškinti, kaip atlikti namų darbus?“, „Ar viską supratai, ką šiandien girdėjai per pamokas?“ Parodykite vaikui, kad jums iš tikrųjų įdomūs mokykliniai reikalai.
- **Primitytinai nereikalaukite, kad vaikas ruoštų pamokas savo kambaryje.** Darbas viename kambaryje su jumis jūsų sūnui ar dukrai gali pasirodyti naudingas. Žinoma, viskas priklauso nuo darbo pobūdžio. Tačiau vaikui labai svarbu jausti, kad jis nėra vienišas, kad vaikui susidūrus su sunkumu tėvai visada yra pasirengę jam padėti.
- **Ugdykite savitvarkos ir planavimo įgūdžius.** Turbūt pastebėjote, kad vaikui savarankiškai susiplanuoti savo veiklą yra gana sudėtinga. Todėl padėkite vaikui suvokti, kad darbai seksis geriau, kai jie vyks pagal iš anksto sudarytą planą. Mokykite vaiką susidaryti darbų sąrašą. Į tą sąrašą gali būti įtrauktos namų darbų užduotys, knygos, kurias reikia perskaityti, pastabos dienoraštyje ir kt.
- **Ruošiant namų darbus mokykite vaiką pradėti nuo sunkiausios užduoties.** Žmogaus prigimtis yra tokia: jei sunkiausia užduotis bus palikta pabaigai, tikėtina, kad ji visai nebus atlikta. Todėl žinodami, kokias užduotis jūsų vaikui dažniausiai sudėtinga atlikti, pasiūlykite jas padaryti pirmiausiai. Stebėkite, kaip vaikui sekasi, siūlykite pagalbą ir vaikas įpras pradėti namų darbus nuo sudėtingesnių užduočių.
- **Naudokitės planu ir „atmintinėmis“.** Yra daugybė būdų, kaip lengviau įsiminti naują medžiagą. Pavyzdžiui, spalvų išdėstymą spektre lengviau įsiminti iš sakinio „raudonas obuolys guli žalioje žolėje miesto viduryje“ (raudona, oranžinė, geltona, žydra, žalia, mėlyna, violetinė) žodžių pirmųjų raidžių. Nežinomą dalyką lengviau įsiminti siejant jį su žinomu. Jei vaikui padėsite naudotis įvairiais įsiminimo būdais, mokytis jam bus paprasčiau ir linksmiau.
- **Padėdami mokytis vaikui atsižvelkite į jo mokymosi stilių*.** Jei vaikui labiausiai būdingas *Regimasis mokymosi stilius*, mokantis jam pasiūlykite: tai, kas svarbiausia užsirašyti ir priklijuoti gerai matomose vietose; išdėstyti iliustracijas, lenteles skirtingose vietose; perpiešti tai,

* 2 - 4 klasių mokinių mokymosi stilių tyrimas atliktas 2016 m. sausio mėnesį. Informaciją apie vaiko mokymosi stilių galite sužinoti paklausę klasės, kurioje mokosi jūsų vaikas, vadovės arba mokyklos psichologės.

ko mokosi (netgi kurti plakatus); pakeisti žodžius paties sukurtais simboliais; mintyse įsivaizduoti, ar net suvaidinti tai, ko mokosi.

Jei vaikui labiausiai būdingas *Girdimasis mokymosi stilius*, naudinga būtų mokantis jam pasiūlyti: tai, kas svarbiausia aptarti su klasės draugais, tėvais, mokytoju; paaiškinti, papasakoti tiems, kurie nedalyvavo pamokoje; dalyvauti pokalbiuose, diskusijose; užrašuose ant lipnių popierių užrašyti ir priklijuoti papildymus; klausytis įrašyto teksto, užsienio kalbos žodžių.

O, jei vaikui labiausiai būdingas *Jutiminis mokymosi stilius*, mokantis jam naudinga būtų pasiūlyti: tai, kas svarbiausia perrašyti glaudinant du kartus; įsivaizduoti kur pritaikytą tai, ko mokosi; prisiminti situacijas iš patirties, bandymus; mokantis ritmingai judėti (vaikščioti, treptelėti koja, mostelti ranka); reaguoti emocionaliai (šypsotis, linksėti, raukytis); tai kas svarbiausia užrašyti įvairių spalvų, formų mažuose lapeliuose, priklijuoti neįprastose vietose (ant stalčiaus, knygų lentynos, vadovėlio).

- **Išskirkite temos esmę.** Kai vaikas klausosi mokytojo pasakojimo, skaito tekstą vadovėlyje ar knygoje, pasiūlykite jam kelti klausimus: „Kas čia svarbiausia?“, „Kokia pagrindinė mintis?“.
- **Skaitykite „gabaliukais“.** Pasiūlykite vaikui po kiekvienos perskaitytos pastraipos stabelėti ir sugalvoti vieną ar keletą klausimų šiai teksto daliai, pavyzdžiui, kas šioje dalyje yra svarbu? Kas nutiks toliau? Savarankiškai iškeltų klausimų apmąstymas padeda paversti mokymąsi tikru pažinimo procesu.
- **Nustatykite tikslus ir atlikimo terminus.** Išmokykite vaiką kelti realius tikslus ir jų įvykdymo terminus. Pavyzdžiui, pažadėkite pažaisti vaiko pasirinktą/mėgstamą žaidimą, jeigu iki sutarto laiko jis perskaitys pastraipą ir atsakys į visus pateiktus klausimus. Nedidelės „dovanėlės“ – geriausias būdas paskatinti savo vaiką mokytis.
- **Stebėkite, kaip tobulėja jūsų vaiko mokymosi įgūdžiai.** Įsitikinkite, kad jūsų vaiko tam tikras įgūdis jau susiformavo ir tik tada ugdykite kitą. Tai labai svarbu pradinėse klasėse ir pirmiausia taikytina skaitymui ir skaičiavimui. Nuo to, kaip vaikas įvaldys šiuos pradinis įgūdžius, priklausys jo tolimesnė sėkmė mokykloje.
- **Mokykite pasižymėti svarbiausias mintis.** Vaikai neįstengia įsiminti visko, ką perskaito ar išgirsta. Tačiau trumpi užrašai nurodant temą, veiksmą, gamtos aprašymą padės greitai atsiminti, apie ką buvo kalbama. Pasistenkite tokį įsiminimo būdą vaikui parodyti kuo anksčiau.
- **Padėkite vaikui patikrinti atliktas užduotis raštu.** Daugumai vaikų, taip pat ir suaugusiems nuobodu skaityti tai, kas parašyta, ir tikrinti klaidas. Todėl pasiūlykite įvairių darbo pasitikrinimo būdų, pavyzdžiui, jei tikriname atimties veiksmų atlikimą, pasiūlykime tai daryti atvirkštiniu būdu; jei tikrinamės diktantą, leiskime vaikui skaityti garsiai ar tikrinantis žiūrėti į diktanto tekstą ir pan.
- **Girkite vaikus už sėkmę.** Nebūkite per daug griežti, kai nesiseka. Stenkitės pastebėti pažangą ir pagirkite už ją. Tegul vaikas girdi, kaip jūs pasakojate apie jo pasiekimus giminėms ir draugams.
- **Nespauskite vaiko ir neverskite atlikti darbo ne pagal jo jėgas.** Neverskite vaiko atlikti užduoties, su kuria jis nepajėgus susidoroti.

Nelyginkite jo ateities su mokykliniais pasiekimais, nes jie nėra suaugusiojo žmogaus sąmoningo gyvenimo garantas.

- **Nepamirškite!** Vaikams svarbi pagalba ir palaikymas, ypač tada, kai jiems to labiausiai reikia. Yra manoma, kad mokykliniai pasiekimai priklauso ne tiek nuo paties mokinio gabumų, kiek nuo to, kokią pagalbą tėvai reikiamu momentu – atliekant užduotis ir sistemingai dirbant – suteikia savo vaikams namuose.

Parengė mokyklos Vaiko gerovės komisija.